NUORI AIKUINEN

KESKITASO

TALOUSLUKUTAITO

Henkilökohtainen budjetti

Missä menoissa voidaan tehdä leikkauksia, jotta henkilökohtainen budjetti saadaan tasapainoon?

A. Kiinteissä kuluissa
B. Harkinnanvaraisissa menoissa
C. Muuttuvissa kuluissa

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Korot ja inflaatio

Talletuksesi vuosikorko on 0,5 % ja vuotuinen inflaatio 2,5 %. Voisitko ostaa 1 vuoden kuluttua tämän talletuksen rahoilla:

A. vähemmän kuin tänään
B. saman kuin tänään
C. enemmän kuin tänään

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Koronkorko

Kuinka paljon korkoa kertyy kolmen vuoden kuluttua 1 000 euron sijoitukselle, jos vuosittainen 2,5 % korko sijoitetaan aina uudelleen?

A. Alle 75 €
B. Yli 75 €
C. Tasan 75 €

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Todellinen vuosituotto

Pankki tarjoaa tilille 3 % todellisen vuosituoton (APY). Korko lisätään tilille kuukausittain. Kuinka paljon sinulla on tilillä vuoden päästä?

A. saldo on 1,030 €
B. saldo on suurempi kuin 1,030 €
C. saldo on pienempi kuin 1,030 €

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Osamaksusuunnitelma

Ostat uuden matkapuhelimen seitsemällä 30 euron kuukausierällä. Puhelimen käteishinta on 200 €. Kuinka monta prosenttia suurempi on osamaksuhinta?

A. 10%
B. 5%
C. 15%

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Lainan takaisinmaksu

Jos kaksinkertaistat lainaamasi rahamäärän (samalla korolla ja laina-ajalla), niin...

A. Sinun on yli kaksinkertaistettava kuukausimaksusi
B. Sinun on tuplattava kuukausimaksusi
C. Sinun on alle tuplattava kuukausimaksusi

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Korkea-asteen koulutus, miehet ja naiset

EU:ssa korkea-asteen koulutusalat, joilla naisten osuus oli suurempi vuonna 2020, olivat...

A. 1. Kauppa, hallinto ja oikeustiede 2. Tekniikka 3. Tietotekniikka
B. 1. Koulutus 2. Taiteet ja humanistiset tieteet 3. Yhteiskuntatieteet
C. 1. Kauppa, hallinto ja oikeustiede 2. Terveys ja hyvinvointi 3. Taiteet ja humanistiset tieteet

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Kotitalouksien velka EU:ssa

Missä iässä EU:n kotitaloudet (kotitalouden vanhimman jäsenen mukaan mitattuna) olivat todennäköisimmin velkaantuneita vuonna 2019?

A. 55–64-vuotiaana, ja 50 prosentilla kotitalouksista on velkaa
B. 65–74-vuotiaina, ja 45 prosentilla kotitalouksista on velkaa
C. 35–54-vuotiaina, ja 60 prosentilla kotitalouksista on velkaa

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

FAKTAPOHJAINEN

Vaihtoehtoiskustannus

Mitä vaihtoehtoiskustannuksella tarkoitetaan?

A. Vaihtoehdon hyväksymiseen liittyvät transaktiokustannukset
B. Uuteen mahdollisuuteen liittyvät tutkimus- ja kehityskustannukset
C. Sen valinnan arvo, josta sinun on luovuttava, kun valitset toisen vaihtoehdon

VASTAUS

C
1. Kauppa, hallinto ja oikeustiede 2. Terveys ja hyvinvointi 3. Taiteet ja humanistiset tieteet

MIKSI?

Vaikka korkea-asteen koulutuksessa olevat naisopiskelijat ovat EU:ssa vähemmistönä luonnontieteissä, teknologiassa, insinööritieteissä ja matematiikassa, he erottuvat edukseen liiketalouden, oikeustieteen, terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla. Naisten osuutta on ensimmäisessä ryhmässä perusteltua lisätä, jos kriteerinä käytetään opintomenestystä.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

C
35–54-vuotiaina, ja 60 prosentilla kotitalouksista on velkaa

MIKSI?

40 prosentilla 55–64-vuotiaista kotitalouksista on velkaa; 65–74-vuotiaista vain 25 prosentilla. Velan ikäjakauma on yhdenmukainen elinkaarilogiikan kanssa: nuoret velkaantuvat todennäköisemmin koulutukseen tai asumiseen tehtävistä investoinneista. Velkaisuus vähenee iän myötä; ikääntyneet ihmiset tarvitsevat eläkesäästöjä velan sijaan.
Lähde: Eurostat

VASTAUS

C
Sen valinnan arvo, josta sinun on luovuttava, kun valitset toisen

MIKSI?

Vaihtoehtoiskustannukset edustavat mahdollisia hyötyjä, joita yksilö, sijoittaja tai yritys menettää valitessaan yhden vaihtoehdon toisen sijaan. Koska vaihtoehtoiskustannukset ovat näkymättömiä, ne voidaan helposti sivuuttaa. Ymmärtämällä vaihtoehtoiskustannukset, jotka menetetään valitsemalla yksi sijoitus toisen sijaan, voidaan tehdä parempia päätöksiä.

VASTAUS

A
saldo on 1,030 €

MIKSI?

Todellinen vuosituotto huomioi uudelleen sijoitetun koron, jolloin tilisi saldo on vuoden päästä €1000 x 1,03 = €1030. Todellisen vuosituoton voi laskea jakamalla korkotulon sijoitetulla pääomalla.

VASTAUS

B
5%

MIKSI?

Osamaksuhinta on 7 x 30 € = 210 € ja se on 5 % käteishintaa suurempi. Vähennä käteishinta osamaksuhinnasta saadaksesi selville osamaksukaupan ylimääräinen kustannus. Jaa osamaksuhinta käteishinnalla saadaksesi selville, kuinka monta prosenttia osamaksuhinta on suurempi kuin käteishinta.
210 € - 200 € = 10 €
10 €/200 € = 0,05 = 5 %

VASTAUS

B
Sinun on tuplattava kuukausimaksusi

MIKSI?

Jos peritty korko ja lainan takaisinmaksuvuosien määrä ovat samat, lainaamasi summa ja kuukausittaiset lyhennykset muuttuvat kiinteässä suhteessa.

VASTAUS

B
Harkinnanvaraisissa menoissa

MIKSI?

Kiinteät kulut ovat välttämättömiä pysyviä kustannuksia, joiden määrä tai toistuvuus ei muutu. Ne nousevat yleensä hitaasti pidemmällä aikavälillä ja ovat ennustettavissa, kuten vuokra- tai asuntolainan maksu ja, vakuutusmaksut. Muuttuvat kulut ovat myös välttämättömiä kuluja, mutta niiden määrä muuttuu tyypillisesti kuukausittain, esimerkkinä matkakustannukset. Harkinnanvaraiset menot esimerkiksi viihteeseen ovat valintakysymys.

VASTAUS

A
vähemmän kuin tänään

MIKSI?

Jos pankki tarjoaa 0,5% korkoa, mutta samaan aikaan inflaatio on 2,5%, käteisesi ostovoima on heikentynyt 2%. Reaali- ja nimelliskorkojen välillä on ero, ja inflaatio vaikuttaa niiden väliseen suhteeseen.

VASTAUS

B
Yli 75 €

MIKSI?

Jos korkoa ei sijoiteta uudelleen (yksinkertainen korkolasku) 1 000 euroa tuottaa kolmessa vuodessa 75 euroa. Kun korko sijoitetaan uudelleen, korkotulo on yhteensä 76,89€ koronkoron vuoksi. Yksinkertaisen korkolaskun ja korkoa korolle -laskelman ero kasvaa, kun korkojaksojen määrä vuodessa lisääntyy.

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

TALOUSLUKUTAITO

Kulutusluotoista perittävät korot

Mitä korkoa kannattaa tarkastella arvioidaksesi kulutusluoton, luottokorttilainan ja sen vaihtoehtojen kustannuksia?

A. Nimelliskorko
B. Todellinen vuosikorko
C. Reaalikorko

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

TALOUSLUKUTAITO

Puskurirahasto

Mitä tarkoitetaan puskurirahastolla?

A. Rahaa laitetaan sivuun odottamattomien tapahtumien varalta
B. Rahoitusväline riskialttiisiin omaisuuseriin sijoittamiseen
C. Erityinen eläkerahasto

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Turvalliset sijoitukset

Mitä pitäisit turvallisimpana sijoituksena?

A. Osake yrityksestä, jonka satut tuntemaan
B. Säästötili
C. 10 vuoden joukkovelkakirjalaina

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Sijoitusten riskillisyys

Mikä on paras riskillisyyden taso sijoituksissa?

A. Meidän olisi pidettävä kiinni keskuspankkien ja neuvonantajiemme osoittamista yleisistä säännöistä
B. Riskitön sijoittaminen on aina parempi valinta
C. Yhtä oikeaa vastausta ei ole, koska jokaisella meistä on erilainen riskinottohalu ja -kyky

NUORI AIKUINEN

KESKITASO

NUMEROLUKUTAITO

Salkun hajauttaminen

Sinulla on rahaa ja hyväksyt jonkin verran riskiä. Onko parempi laittaa kaikki rahasi yhteen sijoitukseen vai laittaa ne eri sijoitusten salkkuun?

A. Ei kaikkia munia yhteen koriin. Salkullinen sijoituksia, joiden tuotto ei korreloi
B. Muna, jonka tunnen. Yksittäinen sijoitus, jonka tunnen parhaiten
C. Trendikäs muna. Sijoitus, joka teki ystävästäni rikkaan

VASTAUS

C
Yhtä oikeaa vastausta ei ole, koska jokaisella meistä on erilainen riskinottohalu ja -kyky

MIKSI?

Rahoitusneuvojat ja keskuspankkien ohjeet voivat auttaa meitä, mutta riskinottohalu ja riskinsietokyky ovat yksilökllisiä. Riskittömät sijoitukset tarjoavat yleensä turvallisemman, mutta pienemmän tuoton. Myös riskiä välttävät henkilöt, joilla on pitkä sjoitushorisontti, sijoittavat siksi osan salkustaan hajautettuihin riskillisiin arvopapereihin.

VASTAUS

A
Ei kaikkia munia yhteen koriin. Salkullinen sijoituksia, joiden tuotto ei korreloi

MIKSI?

Sijoitukset yhteen riskialttiiseen instrumenttiin voi johtaa korkeisiin tuottoihin, mutta myös suuriin tappioihin. Sijoittaminen vain yhteen turvalliseen instrumenttiin voi johtaa matalaan tuottoon. Voit optimoida tuoton ja turvallisuuden hajauttamalla salkkuasi ja tarkistamalla, ettei salkun yksittäisten sijoitusten tuotto korreloi.

VASTAUS

B
Todellinen vuosikorko

MIKSI?

Todellinen vuosikorko on vuotuinen korko, joka määräytyy lainanottajilta veloitetusta tai sijoittajille maksetusta summasta. Se sisältää nimelliskoron lisäksi kaikki maksut tai lisäkustannukset, mutta ei huomioi inflaatiota. Se on avainluku verrattaessa lainatarjouksia.

VASTAUS

A
Rahaa laitetaan sivuun odottamattomien tapahtumien varalta

MIKSI?

Puskurirahasto on rahaa, joka laitetaan sivuun pehmentämään yllättävien tapahtumien ja menojen iskua. Rahaston voi kerätä esimerkiksi säästämällä kuukausittain pienen summan, joka talletetaan tilille. Henkilöillä, joilla on puskurirahasto, on paremmat edellytykset kohdata vastoinkäymisiä tai suunnitella tulevaisuuttaan

VASTAUS

B
Säästötili

MIKSI?

Pankkitileillä on 100 000 euron pankkikohtainen talletussuoja siltä varalta, että pankista tulee maksukyvytön. Muiden sijoitusten jälleenmyyntiarvo ja vuosituotto voivat vaihdella. Vaihtelusta aiheutuvaa riskiä kompensoidaan riskisijoitusten korkeammalla tuoton odotusarvolla.